

Sygnatura akt III U 1174/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2016 r. w Koninie

sprawy **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o rentę rodzinną

na skutek odwołania J. S.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 03.12.2014r. znak:(...)

O d d a l a o d w o ł a n i e.

Sygn. akt III U 1174 / 14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03 grudnia 2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił J. S. prawa do renty rodzinnej po zmarłej w dniu 07.11.2009 r. M. S..

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 18.11.2014 r., która nie orzekła całkowitej niezdolności do pracy u wnioskodawcy przed 16 rokiem życia oraz przed zakończeniem nauki w szkole tj. przed dniem 31.08.1980 r.

Z decyzją tą nie zgodził się J. S. wnosząc odwołanie. Odwołujący podniósł, iż jest całkowicie niezdolny do pracy jednak nie ma stwierdzonej niezdolności do samodzielnej egzystencji. Obecnie ubiega się o rentę po rodzicach bo jest całkowitym sierotą, a renta taka mu się należy. Ponadto odwołujący podniósł, że szkołę ukończył dnia 22.06.1980 r., a nie jak przyjął ZUS dnia 31.08.1980 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że odwołujący nie spełnia warunków do nabycia prawa do renty rodzinnej bowiem nie był całkowicie niezdolny w okresach wymienionych w art. 68 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje :

M. S. , ur. (...) , była uprawniona do emerytury , którą wypłacał jej ZUS Inspektorat w K.. Zmarła w dniu (...) . , a w chwili śmierci była wdową.

W dniu 25.07.2014 r. syn M. S. **J. S.** , ur. (...) , złożył wniosek w ZUS Inspektorat w K. o przyznanie prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce. Do wniosku ubezpieczony dołączył świadectwo ukończenia dwuletniej szkoły przysposabiającej do zawodu , z którego wynika, że J. S. został przysposobiony do zawodu murarz i ukończył naukę w zakresie 8 klasowej szkoły podstawowej z dniem 22 czerwca 1980 r. Ponadto wnioskodawca złożył oświadczenie, że po ukończeniu tej szkoły nie kontynuował dalszej nauki.

Organ rentowy ustalił także , że J. S. od dnia 23.08.1988 r. pobiera własne świadczenie rentowe. Początkowo przyznano ubezpieczonemu rentę inwalidzką III grupy inwalidów , a następnie rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, świadczenie to było przyznane ubezpieczonemu na stałe.

Decyzją z dnia 17 maja 2001 r. ZUS Oddział w K. odmówił J. S. prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie do Sądu. Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2002 r. sygn. akt VII U 7778/01 oddalił odwołanie od decyzji z dnia 17.05.2001 r. , a powyższy wyrok jest prawomocny.

Od dnia 01.10.2004 r. organ rentowy przyznał J. S. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wobec orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS okresowej całkowitej niezdolności do pracy. Świadczenie to było przyznawane odwołującemu okresowo, ostatnio na okres do dnia 30.09.2016 r.

W związku ze złożonym wnioskiem o rentę rodzinną lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 01.09.2014 r. stwierdził , że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy do 30.09.2016 r. jednak całkowita niezdolność do pracy powstała po dniu 31.08.1980 r.

Nie stwierdzono też niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Od powyższego orzeczenia J. S. wniósł sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 18.11.2014 r. również stwierdziła, że całkowita niezdolność do pracy powstała u wnioskodawcy po dniu 31.08.1980 r.

Okolicznością sporną w niniejszym postępowaniu było to czy wnioskodawca spełnia przesłanki do nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce tj. czy stał się całkowicie niezdolny do pracy w okresie przed ukończeniem nauki w szkole tj. do dnia 31.08.1980 r. Ponieważ okoliczność ta wymagała wiadomości specjalnych z zakresu medycyny Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych : psychiatry, ortopedy, urologa i internisty oraz biegłego psychologa. W oparciu o opinię biegłych Sąd ustalił, że u wnioskodawcy występują następujące schorzenia :

- nadciśnienie tętnicze,
- dusznica bolesna stabilna,
- otyłość,
- stan po cholecystektomii,
- zwyrodnienie kręgosłupa po leczeniu operacyjnym,
- stan zapalny kolana prawego,
- nietrzymanie moczu, moczenie
- stan po elektroresekcji gruczołka stercza,
- upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim ze stanami dysforii,

- ZZA,

- zaburzenia adaptacyjne

- przeżyta reakcja paranoidalna.

Schorzenia internistyczne nie powodują u odwołującego całkowitej niezdolności do pracy gdyż ciśnienie tętnicze jest dostatecznie regulowane, a dusznica bolesna jest stabilna, co potwierdza wykonana w 2013 r. koronarografia.

Odwołujący jest natomiast całkowicie niezdolny do pracy z powodu schorzeń ortopedycznych. Powodem tej niezdolności jest znaczna dysfunkcja chodu w przebiegu dolegliwości bólowych kolana prawego, po leczeniu operacyjnym. Ostatnio był hospitalizowany w dniach od 03.05.2015 r. do 13.05.2015 r. z rozpoznaniem aseptycznego obluzowania endoprotezy stawu kolanowego prawego, wykonano wówczas całkowitą operację rewizyjną tego kolana. Obecnie RTG z 09.06.2015 r. potwierdza, że elementy protezy osadzone są prawidłowo. Całkowita niezdolność do pracy jest okresowa bowiem istnieją pozytywne rokowania, że stan narządu ulegnie poprawie do września 2016 r. Prowadzone jest systematyczne leczenie, a poprawa jest możliwa po ustąpieniu objawów stanu zapalnego i po uzyskaniu poprawy ruchomości. Natomiast odwołujący nie wymaga jakiegokolwiek pomocy i opieki innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Mimo dysfunkcji samodzielnie się ubiera i rozbiera, może samodzielnie wykonywać toaletę i dbać o higienę ciała. Nie ma także ograniczeń do wykonywania samodzielnie zakupów, przygotowywania pożywienia, a także samodzielnego załatwiania spraw poza domem. Całkowita niezdolność do pracy z powodu stanu narządu ruchu istnieje od kwietnia 2014 r.

Również z przyczyn urologicznych ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy. Ubezpieczony jest po wielu naprawczych zabiegach urologicznych jednak brak jest stałej poprawy po tych zabiegach co pozwala stwierdzić brak skuteczności w leczeniu i brak rokowań na poprawę tego stanu. Całkowita niezdolność do pracy w powodu schorzeń urologicznych istnieje od dnia ustalenia pełnego nietrzymania moczu, co miało miejsce w 2011 roku.

Stwierdzone u wnioskodawcy schorzenia psychiatryczne także powodują całkowitą niezdolność do pracy. U odwołującego stwierdzono upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim ze stanami dysforii, zespół zależności alkoholowej i zaburzenia adaptacyjne. Przyczyny tych zaburzeń nie powstały jednak przed dniem 31.08.1980 r. Odwołujący podjął leczenie psychiatryczne od 24.02.1989 r., rozpoznano u niego wówczas upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, reakcję paranoidalną. Od tego czasu wnioskodawca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Obecny stan psychiczny wskazuje, że J. S. nie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, a występujące objawy mają charakter zaburzeń emocjonalnych, nie wynikają z choroby psychicznej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych ZUS, w aktach Sądu Okręgowego w Poznaniu sygn. akt VII U 7778/01 oraz opinii biegłych lekarzy sądowych.

Treść dokumentów nie budziła wątpliwości i nie była też kwestionowana przez żadną ze stron.

W ocenie Sądu opinia biegłych lekarzy sądowych jest jasna, logiczna, fachowa i stanowcza. Biegli wydali opinię po przebadaniu odwołującego, po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską i po uzyskaniu od odwołującego wywiadu, formułując wnioski opinii biegli opierali się na swoim wieloletnim doświadczeniu oraz posiadanej wiedzy. Z opinii biegłych wynika jednoznacznie, że odwołujący jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i tym samym utracił zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy jednak niezdolność ta nie powstała w okresie przed ukończeniem nauki w szkole. Jako początek powstania całkowitej niezdolności do pracy biegli wskazywali różne daty m.in. podjęcie leczenia psychiatrycznego 24.02.1989 r., ustalenie pełnego nietrzymania moczu w roku 2011, nasilenie dolegliwości bólowych kolana od kwietnia 2014 r. Żaden z biegłych nie znalazł podstaw by przyjąć, że całkowita niezdolność do pracy powstała u wnioskodawcy przed ukończeniem nauki w szkole. Zresztą z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych wynika, że odwołujący po zakończeniu nauki w szkole w okresie od 26.06.1980 r. do 22.08.1988 r. podejmował zatrudnienie. Również w sprawie sygn. akt VII U 7778/01 nie stwierdzono stanu całkowitej niezdolności do pracy u

ubezpieczonego. W zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia opinia biegłych lekarzy sądowych jest stanowcza, jasna, a argumenty i uzasadnienie stanowiska jest logiczne i przekonywujące.

Zgodnie z treścią **art. 68 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015.748-j.t) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

1) do ukończenia 16 lat;

2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości, że wnioskodawca ubiega się o rentę rodzinną po zmarłej matce, a w chwili składania wniosku ukończył lat 53. Zgodnie więc w treścią powołanego przepisu do nabycia prawa do świadczenia powinien wykazać, że stał się całkowicie niezdolny do pracy i niezdolny do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolny do pracy w okresie do ukończenia 16 lat lub do ukończenia nauki w szkole jeśli przekroczył 16 lat, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat.

W świetle **art. 12 ust. 2** powołanej ustawy całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że dziecko, które stało się niezdolne do pracy i niezdolne do samodzielnej egzystencji po osiągnięciu wieku określonego w art. 68 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. **nie nabywa** prawa do renty rodzinnej na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 3 tej ustawy (patrz uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29.09.2006 r. II UZP 10/06).

Tak więc w świetle powołanych przepisów, aby nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłej matce odwołujący powinien stać całkowicie niezdolny do pracy lub też całkowicie niezdolny do pracy i niezdolny do samodzielnej egzystencji w okresie do ukończenia nauki w szkole tj. do 31 sierpnia 1980 r.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło Sądowi ustalić, że J. S. jest całkowicie niezdolny do pracy jednak niezdolność ta nie powstała w okresie do ukończenia nauki w szkole (tj. do zakończenia roku szkolnego 31.08.1980 r.), a znacznie później. Okoliczność ta wynika nie tylko z opinii biegłych, ale została także potwierdzona w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Okręgowym w Poznaniu sygn. akt VII U 7778/01, w którym to postępowaniu odwołujący ubiegał się o przyznanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W sprawie tej Sąd Okręgowy, na podstawie opinii biegłych także nie stwierdził występowania u odwołującego całkowitej niezdolności do pracy. Ponadto po zakończeniu nauki w szkole ubezpieczony podejmował zatrudnienie (pracował jako pracownik fizyczny, kościelny, ładowacz – spedytor), co dodatkowo potwierdza dokonane w niniejszej sprawie ustalenia. Ustaleń dokonanych w przedmiotowej sprawie nie może też obalić treść dołączonego przez wnioskodawcę orzeczenia z dnia 05.02.2016 r. o ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Wprawdzie orzeczeniem tym odwołujący został zaliczony do znacznego stopnia niepełnosprawności jednak, jak wskazano w orzeczeniu, ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 31.01.2012 r.

Tym samym stwierdzić należy, że J. S. nie spełnił przesłanek do nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce określonych w art. 68 ust. 1 ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

SSO E. Majewska